

Set herfra

Alle er lige, men nogle er mere skæve end andre

TEKST: INGRID ANK, REDAKTØR OG AKADEMILEDER

I Norge diskuterer man i øjeblikket en ny lov på tros- og livssynsområdet. Det gennemgående ord i lovforslaget er 'ligebehandling'

Jeg håber ikke, mine børn udvikler sig til millimeterdemokrater. Jeg håber, at jeg og andre er med til at præge dem i en retning, hvor det ikke i enhver sammenhæng er afgørende for dem, at de får det samme eller lige så meget som andre. Både fordi lighed forstået som altid-alling-ens-for-alle er opskriften på et totalitært skrækscenarie, og fordi der findes flere måder at blive snydt på: Hvis man bruger hele livet på at holde øje med, om man bliver snydt, så bliver man det helt sikkert. Snydt for livet.

Men jeg er også klar over, at jeg tilhører en privilegeret gruppe (det gør mine børn også, selvom de ikke altid synes det). Hvis jeg oplevede gang på gang at blive trådt på eller forbigået, ville jeg sandsynligvis være mere optaget af mine børns retfærdighedssans. Forhåbentlig, vil jeg endda sige.

I Danmark har vi religionsfrihed – enhver må tro eller ikke tro, hvad hun vil – men ikke religionslighed. Folkekirken har en særstilling, der både giver den flere privilegier og flere pligter end andre trossamfund. Ateistiske eller humanistiske livssynsamfund holdes helt udenfor sammenligning. Man hører ofte personer inden for folkekirken, der mener, at det er helt ok, mens man ofte hører personer, der befinder sig uden for folkekirken, tale imod ordningen. Jf. ovenfor er det måske ikke så overraskende, selvom man ikke dermed automatisk kan slutte til, at 'den danske religionsmodel' objektivt set er uretfærdig (i det omfang der overhovedet findes objektive kriterier for retfærdighed).

I Norge diskuterer man i øjeblikket en ny lov på tros- og livssynsområdet (se artiklen side 14). Det gennemgående ord i lovforslaget er 'ligebehandling'. Målet er en højere grad af ligebehandling af de forskellige livssyns- og trossamfund, herunder Den norske kirke, der siden 2012 har haft betegnelsen 'Norges folkekirke'.

Alligevel er det kun Norges folkekirke, der stilles krav og forventninger til. Der er selvfølgelig krav til alle om overholdelse af en række betingelser og regler, men det er kun folkekirken, der stilles krav til, mht. hvad den skal levere til det norske folk.

I lovforslaget er foreslået en formålsbestemmelse for folkekirken, der lyder således: Kirken skal forblive en "demokratisk og landsdækkende evangelisk-luthersk folkekirke." De samme eller lignende forventninger stilles ikke til de andre tros- og livssynsamfund, man har altså ikke som fortvivlet ateist på Svalbard, Lofoten eller andre dele af Udkantsnorge ret til at forlange, at der altid alle steder er lokal sjælesorg eller rituel hjælp at få. Måske bliver man nødt til at bevæge sig til en af de større byer for at få dækket sine behov.

Man kan undre sig over, at formålet for en nu i princippet statsafhængig norsk kirke skal defineres 'udfra' og ikke af den selv. Man kan måske endda tilføje en from undren over, om ikke formålet med enhver kristen kirke er forkyndelsen af evangeliet. Eller man kan nøjes med at konstatere, at skævheden fortsat er intakt. ■